Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

No. 8 | Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1108, Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918 | New York, N. Y., Vasario-February 23, 1951 | Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879 | Vol. XXXXII

Visi Lietuviai Remkime SLA Tautos Stiprinimo Vajų

LIETUVIŲ STIPRYBĖ

Žmonės Ieško Stiprybės

Visi žmonės trokšta stiprybės. Dirbantysis sunkų fizinį darbą nori buti stipresnis, kad darbą lengviau nugalėti. Dirbantysis protinį darbą, nori turėti daugiau proto stiprybės, kad jo darbas butų geresnis ir našesnis. Visi norime turėti dvasinę stiprybę, kad nepaskestume ar nepalužtume gyvenimo blogybėse.

Žmonės trokšta dvasinės stiprybės, jie geidžia ir materialių dalykų, materialės stiprybės. Visi nori turėti apsirengimą, bent šiltą kambarį ir šiek tiek turto, kad juomi apsaugoti save ar savo artimuosius sunkiose nelaimės dienose. Už tai žmogus yra stipriai prisirišęs prie turto. Turtas dalinai apsaugo žmones nuo ištiktų nelaimių. Turtas yra materialė žmonių stiprybė.

Kur Tautų Stiprybė?

Kaip pavieniai žmonės ieško ir ilgisi stiprybės, taip jos trokšta kiekviena tauta ir valstybė. Kiekviena tauta ar valstybė, savo stiprybės ugdymui aukoja labai daug. Tautos stiprybė irgi dvejopa. Materialė ir moralė. Materialės gerybės surenkamos darbu iš žemės turtų ar gaminių, bet dvasinė tautos stiprybė reikia išauginti. Kiekviena tauta turi mokykyas. Bet nė vienos tautos gyvenimas nebutų įmanomas ir suprantamas be organizacijų. Organizacijos apima daug žmonių. Per jas žmonės auklėjami, įgyvendinamos įvairios idėjos, per jas vyksta žmonių bendravimas. Todel tautų ar valstybių stiprybė yra jų organizacijose.

Musų Susivienijimas

Išbraukime iš musų išeivijos Amerikoje ir iš visos lietuvių tautos SLA ir pamatysime didelę tuštumą visų praeitų 65 metų laikotarpyje. Išbraukime SLA ir pamatysime, ypač tautinėje patriotinėje dirvoje didelį lietuvių sumenkėjim. SLA 350 kuopų, prie kurių priklausė ir tebepriklauso dešimtys tukstančių musų brolių ir sesučių, dirbo, veikė įvairiose organizacijose, svarstė, aukojo laiką ir savo dvasines gerybes vis savo tautai.

Išbraukime SLA ir pamatysime, kad virš 6 milijonų dolerių atėmėm iš savo nelaimingų sergančių ar del mirties nelaimėje pasilukusių brolių. Išbraukime SLA ir pamatysime kiek knygų, kiek įvairių kitų naudų, kurios buvo atliktos musų tautos stiprinimo ar jos laisvės kovoms, nustosime. Sudėkime visų fondų: Našlių ir Našlaičių, Moksleivių, Emigrantų, Švietimo, Tautiškų Centų ir tt. aukas, vėl gausime šimtus tukstančių, kurie buvo skirti musų tautos reikalams, stiprinimui Lietuvos valstybės ar savo tautiečiams.

SLA negalime išbraukti iš musų išeivijos ir iš musų tautos istorijos, nes jis buvo, yra ir liks lietuvių gynėjas, musų tautinė stiprybė.

Todel broli lietuvi! Jei nepamiršai dar kas esi, jei nepamiršai, kad priklausai lietuvių tautai, jei nori savo tautai tik gero, laisvės ir stiprybės, tapk SLA nariu. Musų, lietuvių tautos stiprybę Amerikoje SLA saugo, augina ir jis nepails savo darbe, kol gyva bus musų tauta.

Maž. Lietuvos Brolių Lietuvių Reikalais

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje visą laiką seka ir gyvai domisi Maž. Lietuvos brolių lietuvių reikalais. SLA Emigrantų Komisija paskutiniame savo posėdyje, kuris įvyko vasario mėn. 24 d. š. m., nutarė panaudoti Emigrantų Fondo lėšas ir teises bei pareigas, kokias uždeda patsai fraternališkumo principas, kviečiant talkon visas kuopas, visus lietuvius ir ypatingai brolius klaipėdiečius, kurie jau yra pasiekę šį kraštą, kad pagelbėti brolių mažlietuvių varge, kuris šiandie taip sunkiai slegia juos.

SLA, kaipo didžiausia lietuvių organizacija Amerikoje, padedant nariams, nori suteikti jiems reikšmingą pagelbą.

Mažoji Lietuva išvergavusi beveik 700 metų liko lietuviška. Jie nepaskendo nei žiauriame nacių režime, jie nepabugo nei didžiausio vargo, kuris juos užgulė. Šiandie išsklaidyti po visą plačią Vokietiją jie yra apsupti stiprios vokiškos propagandos, o jų vaikai varu varomi į vokiškas mokyklas.

Beveik 200,000 musų brolių skęsta šiame varge. Jų laikraštis "Keleivis" kurį Taryba išleidžia Vokietijoje Nr. 2 vedamajame pasisako: "Mažlietuviai neužsiima jokiu sąskaitų suvedimo politika. Musų visų padėjimas yra persunkus ir neaiškus, kad užsiimtume tokiais dalykais".

Tas pats "Keleivis" straipsnyje "Iš musų veiklos" pasisako: "Vienas kitas gyvena neblogai, o kitiems, kurių buvo dauguma, teko ieškoti su lempomis tamsiose palėpėse, landynėse, sklepuose. Vienas lietuvis pasakoja, kad norint sutikti savus, dažnai klausdavo vokiečio kur jo tvarkas, nes ten atatvertame kambaryje juos buvo galima rasti".

Nors tiek laiko buvo pavergti, nors šiandie išblaškyti ir stiprios vokiečių propagandos maluno malami, bet šie musų broliai vis tiek lieka lietuviais.

SLA tą gerai suprasdamas nutarė visomis išgalėmis, panaudojant savo autoritetą, imtis veiklos, kad suteikti jiems pagelbą ir kuo didesnis skaičius atgabenti į šį kraštą.

Todel SLA Emigrantų Fondas kreipiasi į visus lietuvius, kuriuose dar neužgeso artimo meilė, į savo narius, veikėjus ir ypatingai į mažlietuvius, kurie jau apsigyveno šiame krašte, kad savo patarimais, sumanymais ateitumet SLA į pagelbą šiame taip svarbiame klausime, ir visi bendromis jėgomis sumažinsime tą jų vargą.

"Tegu Meilė Lietuvos Dega Musų Širdyse"...

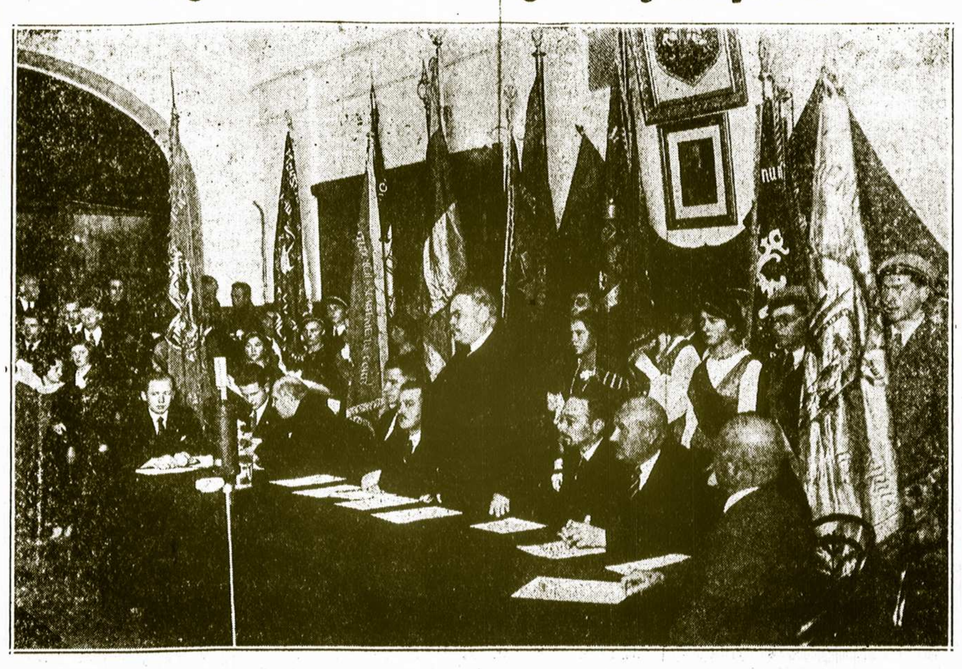

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETAS MINI SLA 50 METŲ JUBILIEJŲ

Šis vaizdas darytas 1936 m. Vytauto Didžiojo Universitetas, iškilmingame posėdyje paminėjo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 50 metų jubiliejų. Kalbą pasakė Universiteto Rektorius Prof. M. Roemeris. Už jo į dešinę sėdi Prof. Šalkauskas, Prof. K. Šleževičius, A. Kasakaitis. Į kairę Dr. A. Račkus, sportininkas Lubinas, Adv. R. Skipitis. Lietuvos mokslo šventovė gražiai ir iškilmingai įvertino didžiuosius SLA darbus, kuriuos jis per 50 metų atliko lietuvių išeivijos tarpe.

Šiemet SLA mini 65 metų savo jubiliejų. Tėvynė Lietuva nebegali pasidžiaugti darbais savo vaikų, nes ją slegia sunki ir labai žiauri okupantų priespauda. Bet žinome, kad tos pačios gražiosios laisvės vėliavos plėvėsuoja kiekvieno, nors ir pavergto, lietuvio širdyje ir kad neužilgo jos vėl plėvėsuos laisvos tautos prišakyje. Žinome ir tikime, kad laisva Lietuva šitmtmetinį SLA veiklos jubiliejų paminės daug iškilmingiau savo tikrai laisvame krašte. Tik nepailskime dirbti del savo mielos Tėvynės, nepailskime dirbti del savo broliško lietuviško SLA.

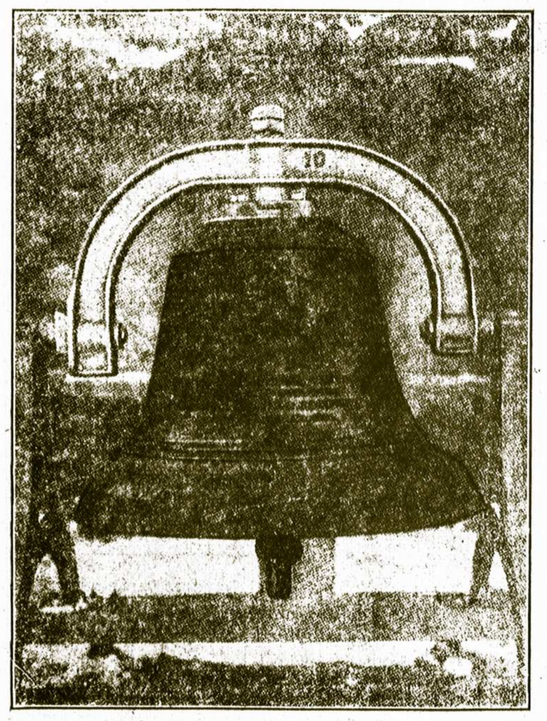

LAISVĖS VARPAS

"Skambink per amžius
Vaikams Lietuvos,
Kad laisvės nevertas,
Kas negina jos".

Šis laisvės varpas yra dovana Amerikos lietuvių Lietuvai. Amerikos lietuvių pastangomis buvo surinktos lėšos, nuliedintas, papuoštas Lietuvos vytimi su įrašu Laisvės Varpas. Jis buvo įkeltas į Karo muziejaus bokštą Kaune ir skambindavo juomi Valstybės, tautos švenčių ir nepaprastų svarbių įvykių proga.

Šiandie Laisvės Varpas tėvynėje nutilo. Bet Amerikos lietuviai, tylint varpui, dar stipriau, dar galingiau šaukia laisvės Lietuvai. SLA, kuris jau išbudėjo 65 metus be pertraukos lietuvių laisvės sargyboje, visus senus ir jaunus Amerikos lietuvius kviečia didžiam tautos darbui. Per SLA, per visų lietuvių vienybę greičiau prikelsime savo tėvų žemę laisvam ir demokratiniam gyvenimui.

SENOJO KARO MUZIEJAUS BOKŠTAS

Čia matome senojo Karo Muziejaus bokštą Kaune, kuris buvo nugriautas, kai pastatė naują Karo Muziejų. Tačiau šiame bokšte buvo įkeltas Laisvės Varpas, taip brangi ir tokios didžios simbolinės reikšmės Amerikos lietuvių dovana. Ilgus laikus jis skambino visų lietuvių džiaugsmui šventą laisvės giesmę savo tautai. Okupantai nutildė jį, bet tik laikinai. Nes kaip niekas negali užtvenkti upės bėgimo, taip niekas negali nužudyti gyvos tautos.

TAUTOS STIPRINIMO SLA VAJUS

Tautos Stiprinimo Vajus jau prasidėjo. SLA 133 kuopos finansų sekretorius J. Mitka pranešė, kad jų kuopa išrinko organizatorium F. Jurkų. Tai buvo pirmas pranešimas, kurį gavo Centras.

Asmeniai atsilankęs į Centrą brolis J. Aymanas, 38 kp. Brooklyne organizatorius pranešė, kad jau turi 15 naujų narių. Tai džiuginanti vajaus pradžia. Kartu jis pareiškė įsitikinimą, kad šiame Vajuje tikisi laimėti apie porą šimtų naujų narių.

Senas SLA veteranas Dr. S. Biežis gyvai susirupinęs šio Vajaus sekmingumu pranešė, kad Chicagoje buvo sušaukęs organizatorių pasitarimą, išsirinko organizatorių vadovybę, kuriai jam tenka pirmininkauti ir tiki į sekmingą Vajų, nes jis butinas ne vien SLA, bet ir lietuvių tautos gyvybiniems reikalams.

Butų pageidautina, kad tokį gerą pavyzdį pasektų ir kitų miestų organizatoriai, t. y. susiorganizuotų ir susirinkę aptartų Vajaus reikalus, patyrę padėtį vietoje, painformuotų ir SLA Centrą.

Šio Vajaus organizatoriais iki šiol jau yra įregistruoti:

Jurkus Frank, 417 Marshall Ave., So. Milwaukee, Wis., 133 kp., Milwaukee.

Dr. Biežis S., 2201 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill.,

Petraitis Florence, 107 W. 20 Ave., Melrose Park, Ill., 125 kp., Chicago.

Krivickas Juozas, 1331 So. 49 Court, Cicero 50, Ill., 301 kp., Chicago.

Jurjonas Domin., 3621 So. Union Ave., Chicago 9, Ill., 196 kp., Chicago.

Trosky J. N., 712 Washington Elms, Cambridge 39, Mass., 267 kp., Boston.

Vasiliauskas Jonas, 21 Gates St., So. Boston, Mass., 365 kp., Boston.

Grabliauskas V., 142 E. 6-th St., Wyoming, Pa., 267 kp., Wyoming.

Seniunas K., 1320 Elizabeth St., Grand Rapids, Mich., 42 kp., Grand Rapids.

Aymanas J., 88-17 — 76 St., Woodhaven, N. Y., 38 kp. Brooklyn.

Mačys P., 88-31 — 76 St., Woodhaven, N. Y., 38 kuopa, Brooklyn.

Versiackas J., 515 Main St., Walpole, Mass., 131 kp., Norwood.

Kvedaravičius K., 26 Tremont St., Norwood, Mass., 131 kuopa, Norwood.

Visiems organizatoriams SLA Vajaus Komisija linki geriausios sekmės. Savo darbu Jųs prisidėdate prie sustiprinimo SLA ir prie kilniųjų Amerikos tikslų įgyvendinti tikrą demokratiją pasaulyje ir gražinti laisvę musų tėvų kraštui. Lietuviai suinteresuoti tapti SLA nariais, kreipkitės prie artimiausio organizatoriaus.

STASYS E. VITAITIS

Daug gerų tautiečių atvykę į šią šalį dirbo, kovojo, veikė ir pailsę nuo darbų užmigo amžinajam poilsiui. Prisimename juos gilioje pagarboje ir dėkingai minime tą, ką jie gero padarė del tautos ir žmonijos.

Jei SLA turi didžią ir turiningą istoriją, tai ją sukurė ne vienas, bet daugelis musų šviesių patriotų. Visi norime, kad jie nebutų drauge su jų darbais pamiršti, kad tinkamai butų pagerbti.

Jei SLA šiandie skaitoma didžiausia ir turtingiausia lietuvių organizacija, tai šalia SLA Pildomųjų Tarybų, Kuopų Veikėjų, Organizatorių dalis tos garbės tenka ir Centro tarnautojams, kurie visu rupestingumu, kruopštumu ir kantriai nešė tą naštą, kurią uždeda visuomeniniai ar organizaciniai reikalai.

Vienas iš tokių senųjų kovotojų, veikėjų yra mielas, malonus Centro darbuotojas S. E. Vitaitis. Jo gyvenimas gal margesnis, negu margojo genio, o darbai del broliškojo SLA neįvertinamai dideli.

S. E. Vitaitis budamas dar jaunuoliu atvyko į šį kraštą 1904 m. rugpiučio 14 d. Tuojaus gyvai įsijungė į lietuviškus darbus. Pradedant 1917 metų gegužės 1 d., stoja tarnauti SLA Centro įstaigoje, kurioje ir po šiai dienai dirba.

Nuo 1920 metų vasario 15 d. iki 1938 metų liepos 1 d., daugiau kaip 18 metų, brolis Vitaitis išbuvo Tėvynės redaktorium. Visomis savo jėgomis pasineria į SLA darbus ir nepaprastu pasiryžimu kovoja su komunistais, kurie buvo pasimoję užvaldyti SLA. Jis aplankė kuone visas SLA kuopas su agitacija SLA ugdymui. Pradedant su 1920 metų SLA seimu, ne tik dalyvavo visuose SLA seimuose, bet ir sekretoriavo visuose seimuose tik su dviejų seimų išimtimi. Visi SLA Vajai be pagelbos brolio Vitaičio neapsiėjo. Jis buvo ir liko toji darbščioji darbo pelė ir vienas senųjų SLA šulų. Jei dėkingai minime darbuotojus del savo tautos, negalime pamiršti ir brolio Vitaičio. Už nuopelnus savo tėvynei jis yra apdovanotas Gedimino ordinu.

Senovės lietuviai turėjo savo Krivų-Krivaičius, juos gerbė ir mylėjo. Nauji laikai turi savo pranašus. Bet S. Vitaitis savo darbais del SLA lieka jo Krivų-Krivaičiu.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance of America

M. LEO VASIL
Editor

Dr. M. J. VINIKAS
Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States ------ $3.00
To Foreign Countries ------ $4.00
307 W. 30-th St., New York 1, N.Y.
Tel.: LAckawanna 4-5529

Prisiminus Dr. Praną Matulaitį

Šių metų sausio mėn. pabaigoje Clevelande mirė Dr. Pranas Matulaitis, sulaukęs 74 metus amžiaus, vienas iš senesniųjų Amerikos lietuvių gyventojų ir ankstyvesnių veikėjų, išgyvenęs Amerikoje apie 48 metus.

Velionis Matulaitis gimęs Suvalkijoje, Liudvinavo parapijoje, Marijampolės apskrity. Baigęs Marijampolės gimnaziją, pradėjo studijuoti Maskvos universitete teises, bet budamas patriotingu lietuviu, atostogų metu jaunas ir energingas studentas pasirįžo lietuvių tarpe platinti tuo metu Lietuvoje uždraustą lietuviškėą literaturą, bet Rusijos žandarų buvo sugautas, ištremtas ir kankinamas kalėjimuose, iš kurių sugrįžęs 1902 metais atvyko Amerikon pas savo brolį kun. Matulaitį į Phidelphia. Po kiek laiko iš Philadelphijos persikėlė į Plymouth, Pa. ir stojo dirbti prie "Vienybės Lietuvninkų" kaipo redaktoriaus padėjėjas, o vėliaus persikėlė į Baltimorę ir pradėjo studijuoti mediciną, kurią baigė 1907 metais. Baigęs mediciną Dr. Matulaitis apsigyveno Bostone ir pradėjo praktikuoti. Kelis metus pagyvenęs Bostone, persikėlė į Worcester, Mass., vėliau į Detroitą, iš ten į Daytoną, o per pastaruosius keliolika metų gyveno Cleveland, Ohio.

Dr. Matulaitis buvo energingas ir darbštus žmogus, dalyvaudavo lietuvių visuomeninėje veikloje, sakė prakalbas, skaitė paskaitas sveikatos ir kitais įvairiais klausimais, už tad buvo visų mylimas ir gerbiamas. Taipgi jis tarnavo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomoj Taryboj eidamas daktaro kvotėjo pareigas. Pirmu kartu jis toms pareigoms buvo išrinktas Susivienijimo 25 seime 1910 metais ir jas ėjo iki 1911 metų seimo; antru kartu toms pačioms pareigoms buvo išrinktas 1918 metais ir jas ėjo iki 1924 metų 33 seimo. Eidamas daktaro kvotėjo pareigas, jis jas atlikdavo pavyzdingai, taipgi ir Pildomosios Tarybos jam pavestus darbus atlikdavo skubiai, nes jam rupėjo Susivienijimo, kaipo lietuvių fraternalės organizacijos augimas ir lietuvybės palaikymas.

Taipgi Dr. Matulaitis parašė keliolika knygelių įvairiais klausimais, daugiausia sveikatos ir kai kurias savo lėšomis išleido, nes jam, kaipo daktarui, rupėjo savo tautos žmonių sveikata ir jų švietimas. Taipgi jis išvertė keletą didesnių mokslinių veikalų į lietuvių kalbą, jų tarpe "Socializmas ir Darbininkų Klausimas". Nemažai rašė lietuvių laikraščiuose sveikatos ir kitais klausimais.

Velionis buvo laisvų pažiurų žmogus, tad jo kunas sudegintas krematorijoje šių metų sausio 31 dieną.

Mirus Dr. Pranui Matulaičiui, lietuvių tauta neteko žymaus veikėjo ir patriotingo lietuvio, visą gyvenimą jai dirbusio ir del jos kalėjimuose ir ištrėmime kentėjusio, o Susivienijimas neteko uolaus veterano, ugdytojo ir daug jam dirbusio.

Dar vienas musų brolškos organizacijos senesnės kartos veikėjo išsiskyrimas iš gyvųjų tarpo paliko didelę tuščią spragą, kurią negreitai galės užpildyti kitas tokis asmuo, kokiu buvo velionis Dr. Pranas Matulaitis. Senesnės kartos nuoširdžius musų organizacijos veikėjus nelaboji mirtis kerta vieną po kitam ir retina jų eiles, tartum tankaus miško medžius. Skirtumas yra tik tame, kad medį nukirtus tuo viskas ir baigiasi, bet Dr. Matulaičo atlikti darbai įamžina jo vardą ir jis bus minimas per šimtus metų, nes jo parašytas ir išverstas knygas jaunesnioji karta skaitys ir prisimins, kad gyveno žmogus, kuris dirbo savo tautos žmonėms ir savo mylimai Tėvynei Lietuvai.

Likusiai velionio Dr. Matulaičio šeimai, giminėms ir draugams liudesio valandose reiškiame gilią užuojautą.

SLA Reikalai ir Veikla

SLA Antro Apskričio Metinio Suvažiavimo Protokolas

SLA antro apskričio 14 kuopų atstovų metinis suvažiavimas įvyko lapkričio 19 dieną, 1950 metais, naujoje So. Bostono Lithuanian Citizens Association Auditorijoje, 368-372 Broadway, So. Boston, Mass.

1. Suvažiavimą atidarė apskričio pirm. A. J. Chaplikas 1:10 valandą po pietų.

2. Į mandatų komisiją pirmininkas paskyrė E. Keslerienę, J. Vasiliauską ir E. Yerusevičienę.

3. Veikėjų kalbos. Pirmininkas pakvietė pasakyti po kelis žodžius sekančius veikėjus: adv. K. J. Kalinauską, L. Paulauską, P. Keslerį, J. Lekį, J. Yerusevičių. Visi pasakė po trumpą prakalbėlę, pasveikindami suvažiavimą.

Sekretorė perskaitė laiškelį nuo iždo globėjos J. Tumavičienės, pranešant, kad ji negalėjo pributi į suvažiavimą, bet pasveikino suvažiavimą.

4. Mandatų komisijos vardu raportuoja B. Yerusevičienė, kad į suvažiavimą yra prisiųsta atstovai iš sekančių kuopų:

SLA 41 kuopa, Lawrence, Mass. — Albert Cilčius, Jonas Yerusevičius, Mr. ir Mrs. K. Vidunas ir B. Yeruševičienė.

SLA 43 kp., So. Boston, Mass. — adv. K. J. Kalinauskas, Juozas Arlauskas, Karolis Urbonas, Leo Stasiulis, Petras Yankus, Juozas Lekys, Jurgis Kropas, Kazys Vileišis ir Steponas Minkus.

SLA 49 kp., So. Boston, Mass. — J. Pranaitis ir M. Koval.

SLA 53 kp., Chelsea, Mass. — Pranas Kesleris, Antanas Šleivis ir Magdalena Budvitienė.

SLA 57 kp., Worcester, Mass. — A. Kriaučialis, V. Mitrikas, Malvina Dvareckienė ir J. Dvareckas.

SLA 131 kp., Norwood, Mass. — Vincas Grinkevičius ir Pranas Mučinskas.

SLA 173 kp., Lowell, Mass. — Lionginas Kapeckas, L. Paulauskas ir P. K. Šumskaitė.

SLA 188 kp., Boston, Mass. — prof. B. K. Kubilius.

SLA 308 kp., Brookline, Mass. — Vytautas Čepas.

SLA 238 kp., Wolpole, Mass. — Liudas Končius.

SLA 359 kp., Dorchester, Mass. — A. Alekna ir J. Jankauskas.

SLA 360 kp. Milton, Maas. — Dr. D. Pilka.

SLA 365 kuopa, Jamaica Plain, Mass. — Jonas Vasilauskas.

SLA 371 kp., Cambridge, Mass. — Alphonse Maskevich ir Antanas Streckis.

Apskričio valdyba: pirm. Alexander J. Chaplikas, vice pirm. Stephen C. Budvitis, sekr. Mary C. Budd, iždin. Jonas Dvareckas, iždo glob. E. Keslerienė, organiz. A. Namaksy ir A. Kriaučialis. Taipgi dalyvauja pikniko komisijos nariai W. Peslikas ir J. Lekys. Viso suvažiavime dalyvauja 14 kuopų su 41 atstovu.

5. Suvažiavimo prezidiuman užgirta apskričio valdyba.

6. Įnešimų ir rezoliucijų komisijon išrinkta: Pranas Kesleris, Vytautas Čepas ir P. K. Šumskaitė.

7. Skaitytas praeito suvažiavimo protokolas ir vienbalsiai priimtas.

8. Apskričio valdybos raportai:

a) Pirm. A. J. Chaplikas išdavė raportą žodžiu, kas buvo veikiama ir kas nuveikta. Raportas priimtas vienbalsiai.

b) Vice pirm. S. C. Budvitis pranešė, jog jis kartu su kitais valdybos nariais darbavosi ir valdybos posėdžiuose dalyvavo. Raportas priimtas vienbalsiai.

c) Sekr. Mary C. Budd išdavė raportą žodžiu, kad buvo visuose posėdžiuose, siuntė laiškus, pranešimus, vajaus laiškelius ir atvirutes kur tik reikėjo ir sykiu su E. Keslerienė ir J. Tumavičiene dirbo taip pat sunkiai kaip ir vyrai apskričio valdyboje. Raportas priimtas vienbalsiai.

d) Iždin. J. Dvareckas skaitė savo raportą, kad iždė buvo $672.40.

Įeigų nuo pikniko $254.96, nuo vakarienės $150.40, išlaidų $302.12, iždė yra $936.25. J. Arlauskas suvažiavime pridavė $17.00 nuo 1949 metų šokių, tai iždė dabar yra $953.25. Dar turės išmokėti valdybos išlaidas ir metinį atlyginimą, tai iždė bus mažiau. Raportas priimtas vienbalsiai.

e) Iždo glob. E. Keslerienė išdavė savo raportą žodžiu, kad ji su visais dirbo ir kad sykiu su J. Tumavičiene peržiurėjo iždininko knygas. Ji pilnai sutinka su iždin. raportu. Raportas priimtas vienbalsiai. Iždo glob. J. Tumavičienei nedalyvaujant suvažiavime, sekretorė perskaitė jos raportą — "apskričio knygos buvo peržiurėtos ir viskas rasta geroje tvarkoje". Raportas priimtas vienbalsiai.

f) Organizatoriai išdavė raportą. A. Kriaučialis prašė, kad kuopos kviestų organizatorius su prakalbomis. A. Namaksy raportavo, kad visur dirbo kur tik buvo prašytas. Raportai buvo priimti vienbalsiai.

g) Pikniko komisija raportavo per J. Lekį, kad šiemet piknikas buvo pasekmingas ir davė pelno $254.96. Jis dėkojo visiems darbininkams, kurie prisidėjo prie pikniko. Raportas priimtas vienbalsiai.

W. Peslikas raportavo, kad jis surado gerą pikniko vietą pardavimui ir prašė išrinkti daugiau narių į pikniko komiją apžiurėti tą vietą. Raportas priimtas vienbalsiai.

9. Pirm. A. J. Chaplikas pirmą sesija uždarė 3:15 val. po pietų 45 minutėms pertraukai.

ANTRA SESIJA

10. Antrą sesiją pirmininkas atidarė 4 valandą po pietų.

11. Rezoliucijos ir įnešimai:

a) SLA 53 kp., Chelsea, įneša, kad Jaunuolių Komisija žiemos sezone surengtų koncertą, teatrą ar kitą kokį parengimą apskričio naudai. Rezoliucijų komisija rekomenduoja priimti. Įnešimas buvo priimtas vienbalsiai.

b) SLA 53 kuopa įneša, kad metinis išvažiavimas 1951 metais butų rengiamas Lawrence, Mass. Rezoliucijų komisija rekomenduoja priimti. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

c) SLA 53 kuopa įneša, kad apskritys paaukotų Amerikos Lietuvių Tarybai ir BALF. Rezoliucijų komisija rekomenduoja priimti. Įnešimas priimtas. Buvo kalbėta, kad tam tikslui suruošti parengimą ir aukoti visą pelną, arba aukoti $100.00 ar $50.00 iš iždo. Nutarta dauguma balsų aukoti $50.00 iš iždo — $25.00 Tarybai ir $25.00 BALF.

d) SLA 365 kp., Jamaica Plain, davė pasiulymą:

Padidinti ligoje pašalpos mokėjimą. Tuo reikalu pareikštas pageidavimas ir pavesta apskričio valdybai perduoti jį Centro valdybai apsvarstyti, kad butų surastos galimybės pritaikyti ligoje pašalpos mokėjimą prie gyvenimo reikalavimų. Rezoliucijų komisija pareiškė, kad šis pasiulymas butų naudingas Centrui ir kad apskritys neturi galios šiuo reikalu ką nors daryti.

e) Rezoliucijų komisija rekomenduoja kuopoms svarstyti, kad į Pildomąją Tarybą butų išrinktas vienas narys iš Mass. valstijos. Įnešta palikti sekančiam seimui. Įnešimas priimtas.

12. Įnešta ir priimta, kad apskritys surengtų didelį bankietą pagerbimui visų organizatorių Mass. valstijoje, kurie prirašė daug narių 1950 metų vajuje, ir kad bankietas įvyktų vasario ar kovo mėnesiais, ir kad tada butų įteiktos organizatoriams dovanos.

13. Buvo pranešta, kad buvęs SLA prezidentas adv. F. J. Bagočius serga. Įnešta ir priimta pasiųsti jam užuojautos laiškelį apskričio vardu.

Valdybos rinkimai:

Pirm. A. J. Chaplikas išrinktas vienbalsiai.

Vice pirm. S. J. Budvitis išrinktas vienbalsiai.

Sekretorei Mary C. Budd atsisakius, Leo Kapeckas išrinktas vienbalsiai.

Iždininkas J. Dvareckas išrinktas vienbalsiai.

Iždo globėjais E. Keslerienė ir B. Yerusevičienė išrinkti vienbalsiai.

Organizatoriais A. Kriaučialis, J. Tumavičienė, J. Yerusevičius ir L. Končius išrinkti vienbalsiai. A. Namaksy atsisakė.

Pikniko gasp. J. ir B. Yerusevičiai, W. Peslikas, L. Kapeckas ir L. Paulauskas išrinkti vienbalsiai.

Pikniko vietos apžiurėjimui į komisiją išrinkti W. Peslikas, J. Lekys, A. Kriaučialis P. Kesleris, K. Urbonas ir valdyba.

Del sekančio SLA antro apskričio suvažiavimo vietos Norwood gavo 6 balsus, Worcester 14 balsų, Lawrence 5 balsus ir Chelsea 2 balsu. Tokiu budu 1951 metais suvažiavimas įvyks Worcester.

14. Buvo nutarta išmokėti apskričio valdybos išlaidas sumoje $160.00.

15. Pirm. A. J. Chaplikas suvažiavimą uždarė 5:50 val. po pietų.

Finansinė Atskaita

Įeigos:

Pikniko pelnas 1949	$1.50
Bankieto pelnas 1949	74.79
Šokių pelnas 1949	101.32
(Pinigai priduoti po 1949 m. suvažiavimo)	
Bankieto pelnas ---	150.40
Pikniko pelnas ----	254.96
Praeitų metų bal. --	672.40
Viso buvo iždė --	$1,255.37

Išlaidos:

Valdybos algos ir ir išlaidos ----------	$160.00
(Išmokėta po 1949 metų suvažiavimo)	
Svetainė 1949 metų suvažiavimui --------	7.00
Sandaros kuopai ---	5.00
Adv. K. J. Kalinauskui kelionė į kongresą ----	25.00
Lietuvių Kongresui --	25.00
Bondsas ----------	5.00
Radio už garsinimą vajaus ----------	34.00
Keleiviui už spaudą	8.00
Darbininkui už spaudą	8.50
Tarybai auka ------	10.00
Dr. Šliupo paminkui auka ----------	10.00
Taksai už šokius ---	3.33
Telegrama Keslerių 25 metų vedybinėms sukaktuvėms ---------	1.29
Valdybos algos ir ir išlaidos 1950 m. --	160.00
Viso išmokėta ----	$462.12
Viso buvo -------	1,255.37
Viso išmokėta ----	462.12
Viso yra iždė ----	$793.25

Mary C. Budd,
SLA antro apskr. sekr.

Viešas Sveikinimas

ir Linkėjimai Broliui Motiejui Pauparui, SLA 196 Kuopos Organizatoriui, Chicago, Ill.

Šių metų sausio 21 dieną SLA 105 kuopos įvykusiame susirinkime buvo apkalbėta ir sykiu visų narių pasigesta musų buvusio SLA 105 kuopos nario Motiejaus Pauparo, kuris savo veikla pasireiškia Chicagoje ir kuris yra įsijungęs į SLA organizatoriaus darbą, sekmingai tą darbą vykdo ugdydamas musų brolišką SLA Respubliką naujais nariais ir kitokiais darbais.

Tad buvo nutarta viešą pasveikinimą ir linkėjimus broliui M. Pauparui pareikšti per organą Tėvynę.

Jis gyvendamas Dayton, Ohio, irgi yra atsižymėjęs savo veikla SLA 105 kuopos labui.

Varde SLA 105 kuopos narių—

J. A. Urbonas, sekr.

Paterson, N. J.

Iš SLA 101 Kuopos Veiklos

SLA 101 kuopa laikė savo mėnesinį susirinkimą vasario 1 dieną, 314 River St., Paterson, N. J. Susirinkimą atidarė vice pirm. O. Drobnienė. Pirmiausia buvo valdybos vardošaukis. Neatsiliepė pirm. J. J. Dulkis, bet vėliau jis atėjo, taipgi dalyvavo protokolų sekretorius A. Drobnys ir iždo globėja M. Točjonienė.

Praeito susirinkimo protokolas perskaitytas ir priimtas vienbalsiai kaip užrašytas.

Priimtas vienas naujas narys P. Šealas. Ant paliudymo pasirašė O. Drobnienė ir J. Treinis.

Komisijų raportai.

Ligonių lankymo komisija raportavo, kad randasi 2 ligoniai P. Jačkavičienė ir P. Matusienė. Raportas vienbalsiai priimtas. Nutarta pašalpą apmokėti.

Pikniko komisija raportavo, kad parko savininkas neduoda kainos parkui. Nutarta sužinoti kainą arba atsiimti užstatą ir ieškoti kito parko. Įgaliota A. Gustus ir J. Treinis tuo reikalu pasirupinti.

Tuomi baigėsi susirinkimas, kurį uždarė pirm. J. J. Dulkis.

Sekantis susirinkimas įvyks kovo mėn. 1 dieną, toje pačiaje svetainėje ir tuo pačiu laiku. Nariai prašomi skaitlingai atsilankyti į susirinkimą ir atsivesti naujų narių, taipgi išgirsti raportą iš praeito parengimo, kuris buvo užvadintas šupiniu.

J. Treinis,
SLA 101 kuopos koresp.

Detroit, Mich.

SLA Kuopos Susirinkimas

SLA 352 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks kovo mėn. 4 dieną, 1 valandą po pietų, buvusioje Lietuvių Svetainėje.

Visi nariai ir visos narės yra prašomi skaitlingai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarimui ir išsprendimui.

J. Overaitis,
SLA 352 kuopos sekr.

Lawrence, Mass.

SLA Kuopos Susirinkimas

SLA 41 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks kovo mėn. 4 dieną, pirmą valandą po pietų, Lietuvių Piliečių Klube.

Brangųs nariai ir narės, valdybos esate visi kviečiami dalyvauti susirinkime ir laiku pributi, nes turėsime svarbių reikalų aptarimui, tai yra musų metinės vakarienės.

J. Yeruševičius,
SLA 41 kuopos sekr.

Luzerne, Pa.

SLA Kuopos Susirinkimas

SLA 67 kuopos susirinkimas įvyks 1951 metais kovo 4 dieną, priprastoje vietoje ir priprastu laiku, 1:30 val. po pietų. Maloněkite visi nariai ir visos narės atsilankyti į susirinkimą ir užsimokėkite užsilikusias duokles. Taipgi ateidami atsiveskite savo draugus ir pažįstamus prirašyti prie musų kuopos — prie didžiausios lietuvių fraternalės organizacijos, kūrios kuopos randasi visuose Amerikos miestuose.

P. Dudes.

Sveikatos Skyrius

Šį skyrių, pašvęstą Susivienijimo Lietuvių Amerikoje narių sveikatos reikalams, redaguoja DR. S. BIEŽIS, vyriausias SLA daktaras-kvotėjas, bendradarbiaujant SLA Sveikatos Komisijos nariams ir kitiems lietuvių gydytojams bei sveikatos žinovams.

Rašo DR. S. BIEŽIS

Ką Aukštas Kraujo Spaudimas Reiškia?

5. Gydymas Bei Užsilaikymas

Aukšto kraujo spaudimo gydymas nėra patenkinantis, nes tik išimtinai retais atsitikimais išgydymas pavyksta. Šiaip jau, kad išvengus galimų komplikacijų ir prailginus amžių, kiekvienas sergąs šia liga privalo aiškiai žinoti, kad ta liga greičiausiai pasiliks visam jo amžiui. Tai dar anaip tol nereiškia, kad jis bus visą savo gyvenimą invalidu, kad jis jau bus niekam nebetikęs, nebegalės jokio darbo dirbti ir pagalios, kad jam jau dienos yra suskaitytos, kaip dažnai sakoma.

Dažniausia esti kaip tik atbulai. Asmuo turįs aukštą kraujo spaudimą neretai sulaukia gilios nesatvės, gali dirbti ir užsidirbti sau pragyvenimą ir taip pat linksmai gyventi, kaip ir tas, kuris yra liuosas nuo šios ligos. Kad to viso pasiekus, ligonis, jei jį galima tikru ligoniu pavadinti, butinai privalo žinoti tikrąją prasmę aukšto kraujo spaudimo ir visada, per visą savo gyvenimą, tinkamai vaduotis, nes kitaip staigi tragedija gali įvykti bile kada. Taigi tokis asmuo turi buti ir savo rušies pats sau gydytojas.

Visais tokiais atsitikimais reikia labai aiškiai žinoti, kad širdis visą laiką yra priversta sunkiau dirbti, negu normaliai. Kiek sunkiai širdis dirba, tai priklauso nuo laipsnio kraujo spaudimo pakilimo. Juo jis esti aukštesnis, širdis tolygiai dirba sunkiau, kas jau savaimi suprantama jos pajėgumą greičiau išdėvi ir taip sakant, ji toliau prieš kalną jau nebegali vežti. Taipgi kiekvienas tokis ligonis privalo visomis savo išgalėmis taupyti širdies energiją, kad jos kuoilgiausia užtektų. Šiuo žvilgsniu labai daug kas galima padaryti žinant esamai padėčiai.

Yra vaistų, kurie kartais net žymiai numuša kraujo spaudimą, bet dažniausia tik laikinai. Jie yra gana pavojingi ir todel be gydytojo priežiuros ir jo nurodymų, nesaugu juos vartoti. Pastaruoju laiku yra praktikuojama tulos operacijos ant nervų. Vienok kol kas pasekmės pasirodė nevienokios ir neretai tik laikinos. Reikia tikėtis, gal ateitis duos geresnių pasekmių.

Asmuo turįs aukšto kraujo spaudimą butinai turi vengti sunkaus fizinio darbo. Jei jis tokį darbą pirmiau dirbo, tai privalo pasieškoti lengvesnio. Jis taipgi neprivalo skubiai eiti ar bėgti. Taipgi jam butų naudingiau gyventi ant pirmo aukšto, vietoje trečio arba kad ir antro. Jis turi susilaikyti nuo arbatos, kavos ir visokių kitų akstinančių gėrimų. Maistas turi buti lengvas ir niekados nepersivalgyti. Patartina druskos kuomažiausia naudoti. Reikia vengti visokių susijaudinimų, kaip tai: supykimo, susinervavimo ar rupesčių, nes bile staigus susijaudinimas pakelia kraujo spaudimą dar aukščiau, kas priverčia jau taip sunkiai širdį dirbančią dar sunkiau dirbti.

Gerokas nutukimas kaip anksčiau minėjau yra viena iš pakilusių kraujo spaudimo priežasčių. Taigi žinokime ir žiurėkime į nutukimą ne kaipo į pažymį geros sveikatos, bet kaipo į ženklą nešantį nesveikatingumą bei trumpinantį žmogaus amžių. Užtat nutukėliai su aukštu kraujo spaudimu butinai privalo palengva suliesėti. Kitokios išeities nėra.

Iš kitos pusės čia reikia pasakyti ir padrasinantį žodį, paremtą plačiais praktiškais patyrimais. Asmuo turįs vidutiniškai aukštą kraujo spaudimą neturi jaustis paliegėliu ir įpulti į desperaciją, tarsi viskas beviltiškai užbaigta. Kaip to visai nėra. Jis turi gerų galimybių ilgai gyventi ir naudingai gyventi. Tačiau jis privalo žinoti ir tinkamai vaduotis, kad jo pajėgumas yra sumažėjęs ir kad jis visada turį buti atsargus. O tas atsargumas pareina ta prasme, kad jam esti žalinga dirbti sunkų darbą, jaudintis, persivalgyti, pasilikti nutukėliu ir tt. Žodžiu sakant, jis turi savo gyvenimą vesti labai lengvu tempu.

Čia dar reikia padaryti pastaba poilsio žvilgsniu. Poilsis aukštakraujams yra nepamainomas butinumas. Tokie asmenys butinai privalo 8-9 valandas į parą išmiegoti. Taipgi reikalinga valandą kitą dienos metu pailsėti, reliaksuotis. Mat poilsio metu kuno veikmė sulėtėja ir tuomi taipgi ir širdis gauna progos pailsėti, atsikvėpti bei sukaupti naujų jėgų. Tinkamas poilsis ir dažnai pakartojamas neretai ne tik duoda galimybių prailginti gyvenimą, bet dažnai pašalina rimtas komplikacijas. Poilsis, atitinkamas poilsis, noriu dar sykį pabrėžti, yra vienas iš svarbiųjų faktorių aukštakraujams normaliau ir ilgiau gyventi.

Šie ligoniai privalo glaudžiai sugyventi su savo gydytoju, pas kurį reikalinga atsilankyti bent sykį kas trys mėnesiai, kad patikrinus ne tik kraujo aukštumo eigą, bet ir tuo pačiu sykiu nustačius širdies, kepenų, inkstų ir kitų organų reagavimą. Tokiu pakartotinu egzaminavimu gydytojas gali gana tiksliai nusakyti kaip kuno sistema atsiliepia į pakilusį kraujo spaudimą ir taipgi ar tas pakilęs spaudimas laikosi vietoje ar progremuoja vienon ar kiton linkmėn, t. y. kyla aukštyn, vienodai laikosi ar prie pagerėjusių aplinkybių šiek tiek slenka žemyn. Daviniai panašių egzaminavimų dažnai nusako ligonio amžiaus ilgį. Jeigu kartais, sakysime, egzaminavimas parodo neigiamą kriptį, tai laiku pastebėjus neretai daug kas gero galima padaryti. O jei egzaminavimas parodo teigiamus rezultatus, tai ligoniui negali buti didesnio džiaugsmo. Ar šiaip ar taip kalbėsime, perijodinis patikrinimas yra didžiulės svarbos, kurios aukštakraujis neprivalėtų pamiršti savo gerovės naudai.

Užbaigoje noriu pastebėti, kad sulig medicinos mokslo patyrimais per daugel desėtkų metų, asmenys turinti aukšto kraujo spaudimą anaip tol nėra pasmerkti žuvimui. Jie gali ir išgyvena ilgus metus komforte, smagume ir naudingume.

Aukštakraujai žmonės neprivalo nusiminti, o svarbiausia nesirupinti ir visiškai užmiršti apie savo aukšto kraujo spaudimą. Žinoma, gyvenant taisyklingai, nes jie gali išgyventi ilgus metus ir net sulaukti gilios senatvės.

Paskutinis Dešimtmetis Virto Lietuvių Tautai Kruvina Golgota

Lietuviai, Tautos Fondas Šaukiasi Jusų Paramos

Vasario Šešioliktoji. Atsikurusios nepriklausomam politiniam gyvenimui Lietuvos istorijoj ta diena siejama su musų tautos nepamirštamu žygiu patikrinti sau laisvę ir lygiateisiu nariu įsijungti į laisvųjų tautų šeimą. Vasario 16-osios aktas, paskelbtas iš po okupanto letenos ir prieš jo valią, reiškė musų atkakliai iškovotą laimėjimą, žymėjo musų ateities tvarkymosi gaires ir darė mus pačius atsakingus už tolimesnius musų pasiekimus. Ir tuomet žinojome, kad stojame prieš didelius uždavinius, kuriems tesėsime tik savimi atsidėdami ir savimi pasitikėdami.

Žiaurus likimas mums skyrė skaudesnius bandymus, kaip galėjome tikėtis. Paskutinis dešimtmetis virto lietuvių tautai kruvina Golgota. Kas pragyventi metai nešė kartų taupytų vertybių grobimą ir jų naikinimą. Lietuvių tauta šiurpiais maro ir praeities karų metais nebuvo tiek nukraujinama, kaip per dabartinį Sovietų pavergimą. Pasaulinių įvykių banga vėl mus atbloškė į tą išeinamąjį tašką, kuriame esame buvę prieš trisdešimt su viršum metų ir vėl mus stato prieš uždavinį — suvienytomis jėgomis, pasišventimu ir nepalaužiamu atkaklumu patikrinti sau laisvę.

Nežiurint visų patirtų smugių, nesame palaužti. Kad ir trumpas nepriklausomo gyvenimo laikotarpis, čia neminint darytų klaidų, sustiprino mumyse brangų įsitikinimą, kad lietuvių tautoje slypėjo musų pačių nežinotos jaunos, kurybiškos jėgos, kurios leido nugalėti naujakurio sunkumus ir su pavydėtinu veržlumu kurė tautos ukinį ir kulturinį gyvenimą. Nesame palaužti ir dabar, kol tautos kamienas — lietuviškasis kaimas — prievartaujamas ir niokojamas, tebepasilieka įaugęs kojomis ir siela į gimtąją žemę.

Bet visi mes suprantame esamos padėties tragizmą. Lietuva nuteka krauju, ir to mes, atsidurę Vakaruose, neprivalome užmiršti nei vienam momentui. Jei ir iki šiol gyvenome skaudžiu netektos Tėvynės ilgesiu, jei ir iki šiol kuo galėdami dėjomės talkininkauti namie kovojantiems ir žudomiems, tai dabartiniu metu turime dešimteriopai sustiprinti musų pastangas. Mus skatina padėtis krašte ir musų viltis vėl gaivina diena iš dienos didėjąs santykių įtempimas tarp demokratinio ir totalinio pasaulių. Su jų lemiamomis imtynėmis yra susijęs ir musų likimas.

Penkeri palšos tremties metai, emigracijos sunkumai ir kartu jos vilioją pavojai daug kam musų pradeda abejojimais pavilkti tai, kas iki šiol buvo musų siekimų svarbiausias turinys. Dažnas ima jau dvejodamas planuoti savo ateitį ir Lietuvos laisvinimo uždaviniai pradeda jam netekti esminės savo reikšmės. Laiku susigriebkim, nes turime pagrindo manyti, kad musų kovoj artėja jos kritiškiausias momentas. Vasario 16-osios minėjimas tebunie mums gyvas vanduo ištverti kovoje iki galo ir ja laimėti. Tebunie jis mums trimitas, priminas, kad esame netekę netolimos praeities laimėjimų, kad del prarasto esame ir patys atsakomingi ir kad mes esame čia, Vakaruose tie, nuo kieno pasirįžimo kaip tik dabartiniu metu — bent dalimi pareis Lietuvos ateitis.

Įvykiai žada virsti lemiamais ir musų ateičiai. Bukime veikliais jų dalyviais. Dalyvaudami bendroj demokratinio pasaulio jėgų mobilizacijoj taikai ir tautų laisvei patikrinti, mes kartu turime mobilizuoti musų jėgas Lietuvos reikalui. Turime pasiruošti galimiems lemiamiems įvykiams. Turime patikrinti laisvinimo kovai vadovaujantiems veiksniams — VLIKui ir Vykdomąjai Tarybai — jų sustiprintai veiklai butinas materialines sąlygas.

Ir del to šių metų vasario 16-osios minėjimas yra ypatingas minėjimas. Tautos Fondo resursai yra kuklūs. Reikia turėti galvoj, kad Vadovaujantiems Veiksniams pavestas uždavinys gal teks vykdyti umai pasikeitusioms ir pasunkėjusiose sąlygose. Reikia neužmiršti, kad įvykių eigoj gali buti nutrauktas ryšys su musų emigracijos atskiromis kolonijomis ir kad mes gal busime priversti veikti izoliuotai ilgesnį laiką.

Del to aukų vajui, minint vasario 16-tąją šiais metais, tenka skirti ypatingo dėmesio. Jis turi sudaryti tolimesniai kovai reikalingas lėšų atsargas. Po platųjį pasaulį išblaškytieji lietuviai, tremtiniai, senieji ir naujieji emigrantai, Tautos Fondo Valdybos vardu kreipiuos į Jus su priminimu ir prašymu:

Minėdami vasario 16-tąją dieną ir suprasdami gyvenamojo momento reikšmę, su nuoširdžiu duosnumu atlikite savo pareigą kovojančiai Tėvynei. Gal dar niekuomet Jusų vieninga parama Lietuvai laisvinti nebuvo tiek reikalinga ir veiksminga, kaip šiuo metu.

PROF. J. KAMINSKAS,
Tautos Fondo Valdytojas.

Tremtis, 1951. I. 16 d.

Sunki Tremtinių Buklė Vokiečių Ukyje

Paskutiniu metu labai pasunkėjo IRO globojamųjų tremtinių gyvenimo sąlygos, nes visi jie, ypatingai amerikiečių zonoje, yra negailestingai mėtomi iš vienos stovyklos į kitą. Reikia, žinoma, pilnai sutikti su faktu, kad kariuomenei reikalingos kareivinės, kuriose iki šiol gyveno tremtiniai, tačiau ir čia visur metasi į akis IRO planų šiuo reikalu menkumas, o gal ir visiškas jų neturėjimas. Neuostabu tad, kad mėnesį vienoje stovykloje pabuvoję tremtiniai yra keliami vėl į kareivines, iš kurių taip pat netrukus reikės dar kur nors kitur keltis. Budinga ir tai, kad IRO DP stovyklas dažniausia koncentruoja arčiau rusų zonos sienos.

Tačiau vokiečių ekonomijoje gyvenančių musų tautiečių ir kitų tautybių tremtinių, kurie čia vadinami "Heitmatlose Auslaender", buklė yra dar žymiai glogesnė. Pirmiausia krinta į akis tendencija slopinti tautines grupes, kas daroma daugelyje vietų neleidžiant čia steigtis ir veikti tautybių komitetams, kurie, kad ir kaip patariamasis organas, galėtų abiems pusėms atnešti tik pozityvios reikšmės. Atsakingi pareigūnai čia yra pareiškę, kad komitetai neleidžiami delto, esą jie "politikuoją". Lygiagrečiai nėra pripažįstama ir praktiškai neleidžiama veikti nei tautybių Raudoniesiems Kryžiams, nei sovialinės pašalpos organizacijoms. Vadinasi, dabartiniai vokiečių valdžios ir karinės valdžios organai sutartinai stengiasi daugelyje vietų iš tremtinių atimti netiktai priešbolševikinės veiklos, bet ir socialinės pagalbos galimybes. Visa stovyklos valdžia besąlygiškai pavedama vokiečiams "Lagerfuehreriams", kurie praktiškai mažai kuo skiriasi nuo nacių laikais veikusių panašių institucijų "auslaenderių" reikalams. Apie kokių nors stovyklų savivaldą ar patariamuosius tautybių organus, kaip kad yra IRO stovyklose, čia nėra ir kalbos.

Nemažiau svarbi ir tremtinių butų problėma. Yra tiesa, kad vokiečių įstaigos, turėdamos labai daug vokiečių pabėgėlių, sunkiai sprendžia butų problemą, tačiau faktas, kad benamiai užsieniečiai beveik niekur nepriimami į vokiečių gyvenamuosius namus ir kad jie sukišami vis į blogesnius barakus ar net požeminius bunkerius, nėra džiugus. Netgi pats vokiečių valdžios dabartinis idealas — apgyvendinti benamius užsieniečius naujuose barakuose — nevisada ir laikinai išsprendžia šią problemą. Iš tremtinių tuo atimama bet kokia viltis kad ir ateityje susilaukti žmoniškesnių butų, kokius turi vokiečiai, tuo labiau, kad naujuose barakuose tremtiniai be atodairos ankštai sukišami. Ypatingai baisus vaizdas naujųjų "benamių užsieniečių" stovyklų pranc ir amer. zonoje Wuerttemberge, kur jie daugelyje stovyklų yra sukimšti po kelias šeimas (po keliolika asmenų) į vieną kiaurą, šaltą kambarį, už kurį be to tenka dar daug mokėti. Kai kurių stovyklų vaizdas tiesiog kacetinis ir nebe pagrindo jose gyvenantieji tremtiniai skundžiasi, esą, "Mes esame išduoti musų priešams". Gi susirasti butus tremtiniai asmeniškai negali, nes jie yra pastatyti už vietos vok. įstatymų praktikos: užsienietis negali gyventi žmoniškame kambaryje; Wohnungsamtai (butų įstaigos, atsisako jų žinioje esančius butus leisti išnuomoti net ir tuo atvėju, jeigu tremtiniai susiranda toje vietoje darbą. Tuo pačiu laiku vokiečių namų savininkai, turi iš butų įstaigų žinios išskirtus butus, tremtiniams sutiktų išnuomuoti tik tada, jeigu iš anksta jiems sumokėtų 3,000 DM mokesčio, ko vargšai tremtiniai nepajėgia.

Tos mažos socialinės pašalpos sumos, kurias gauna tremtiniai, jokiu budu negali išspręsti jų maitinimo ir drabužių bei kitų gyvenimo reikmenų problemos. Gi susirasti darbą nėra lengva, nes benamių užsieniečių stovyklos dažniausia steigiamos toli nuo miestų, nuo kelių ir, aplamai, nuo tokių punktų, kur butų galima gauti darbo. Antra vertus, ir daugelio vokiečių tarpe tebėra gyva senoji neapykanta užsieniečių darbininkų atžvilgiu.

Apie bet kurias kulturinio gyvenimo sąlygas ar lietuvybės išlaikymo galimybes čia netenka nė kalbėti. Tiek vokiečių, tiek karinės valdžios politika šiuo reikalu labai aiškiai supuola: neleisti veikti tautinėms stovykloms, neleisti veikti tautinėms mokykloms. Neseniai atsakingas amerikiečių karinės valdžios pareigunas Wuert — Badeno sričiai gen. Grosss'as viešai pareiškė, kad tremtiniai turi lankyti vokiškas mokyklas "jų pačių naudai". Kadangi šioje srityje daroma viskas, kad kuo daugiau atsiribojus nuo tautinių mokyklų steigimo ir kad kuo daugiau sumaišius tremtinius tautybėmis, tokių mokyklų ir negalės buti. Štai kodel musų tautiečiai, kurie negali iš Vokietijos išemigruoti, turėjo pereiti į vok. ukį, šiandien čia kenčia alkį, šaltį, skurdą ir didžiulę socialinę neteisybę. Jos nesumažina ir musų šalpos or-jos (BALFo ir LRK) sumažėjusi veikla bei mažiau aktyvi užsienio lietuvių parama. Vokietijoje pasiliekantieji lietuviai yra pastatyti žymiai į sunkesnes sąlygas, kaip išemigravusieji lietuviai. Štai kodel kiekvieno pareiga remti juos morališkai ir medžiagiškai, aukoti toms or-joms, kurios rupinasi tremtinių šalpa.

E. B.

Shenandoah, Pa.

Iš SLA 23 Kuopos Mėnesinio Susirinkimo

SLA 23 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko 1951 metais vasario 4 dieną. Susirinkimą atidarė ir vedė pirmininkas Jurgis Subačius. Susirinkime dalyvavo visa kuopos valdyba, išskiriant organizatorių A. Šaukevičių.

Skaitytas praeito susirinkimo protokolas ir priimtas.

Sekretorius raportavo, kad buvo 1 ligonis ir tas pasveiko.

Komisijų raportai išduoti ir priimti.

Finansų sekretorius perskaitė laišką gautą iš Centro sekretoriaus M. J. Viniko reikale vajaus. Laiškas buvo apkalbėtas ir padaryta įvairių tarimų del SLA ir kuopos labo.

A. Staniškis prašė susirinkimo paaukoti kiek kas išgali del Amerikos Lietuvių Tarybos ir gelbėjimui lietuvių tremtinių. Aukojo sekanti asmenys: A. Staniškis $5.00, J. Urbonas ir J. Staniškis po $2.00; po vieną $1.00 — V. Visockis, E. Kasparavičius, F. Tamulionis, A. Goberis, K. Noreikienė; po 50 centų — J. Subačius, K. Bernatonis, F. Silalis, K. Lukšis, V. Vaikšnora, F. Kuokeilis ir N. N.

Viso suaukota $17.50.

Pinigai pasiųsti Amer. Lietuvių Tarybai. Gaila tik, kad mažas skaičius narių dalyvavo susirinkime. A. Staniškis, vietinio Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus pirmininkas, nuoširdžiai padėkojo aukotojams.

Sekantis kuopos susirinkimas įvyks kovo 4 dieną, priprastu laiku ir priprastoje vietoje.

Malonėkite nariai dalyvauti kuopos susirinkimuose skaitlingiau. Aš jau kelis kartus buvau raginęs gauti naujų aplikantų, bet į tai mažai dodės buvo kreipta. Tai šį kartą nepamirškite ir ateidami į susirinkimą atsiveskite kandidatų, nes musų organizatorius brolis A. Šaukevičius serga, tai iki jis pasveiks, jusų pareiga naujų narių paieškoti ir įrašyti į kuopą.

Viktoras Visockis,
SLA 23 kp. užrašų sekr.

New York, N. Y.

SLA 126 Kuopos Susirinkimas

SLA 126 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks penktadienį, kovo 2 d., 1951 m., 8 val. vakare, SLA Centro Raštinės patalpose, 307 W. 30-th St., New York, N. Y. Visi nariai dalyvaukite. Ypatingai prašomi ateiti į susirinkimą ir užsimokėti mokesčius tie nariai, kurie šiemet mokesčių dar nemokėjote. Atminkite, kad kovas yra trečiu neužsimokėjimo mokesčiu ir su jo pabaiga tapsite suspenduoti.

S. E. Vitaitis, sekr.

Lowell, Mass.

SLA Kuopos Susirinkimas

SLA 173 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 4 dieną, 3 valandą po pietų, priprastoje vietoje. Visi nariai ir visos narės malonėkite dalyvauti, nes yra svarbių reikalų aptarimui. Kviečia visus valdyba.

L. Petkevičius,
SLA 173 kuopos sekr.

Omaha, Nebr.

Susirinkimai Vyks Naujoje Vietoje

SLA 87 kuopos narių mėnesiniai susirinkimai vyks naujoje vietoje — šv. Antano parapijos salėje, (5422 South 32-nd Street) ir nebe pirmą mėnesio sekmadienį, bet antrąjį sekmadienį. Tad **ateinantis susirinkimas bus kovo 11 dieną, 2 valandą po pietų.**

Naujoji susirinkimų vieta ir nariams arčiau, ir kuopos iždui parankiau.

Šių metų kuopos valdybon įeina šie asmens:

Jonas Popika — pirmininkas,
Feliksas Pabilionis — vice pirmininkas,
Jurgis Šugdinis — finansų sekretorius,
Iždo globėjai: B. Mileris ir P. Šertvytis,
Organizatoriai: Šugdinienė ir Daukintis,
Sekretorius — Šermukšnis,
Maršalka — A. Ragaliauskas.

J. C.

Bostono ir Apylinkės Lietuviams

Bostono ir apylinkės lietuviai vasario mėn. 25 d., sekmadienį, nuo 9:30 iki 10:30 val. ryte girdėsite SLA Tautos Stiprinimo Vajaus pranešimą per Lietuvių Radio Korporaciją Bostone, kurią veda p. Minkai. Stotis WBMS 1080 kc.

SLA nariai, draugai ir visi lietuviai pasiklausykite šio S. L. A. radio pranešimo.

Detroit, Mich.

Dr. K. Griniaus Pagerbimas

Sekmadienį, **kovo 11 dieną** Detroito Lietuvių Organizacijų Centras rengia iškilmingą mirusio buvusio Lietuvos prezidento **Dr. Kazio Griniaus** pagerbimą buvusioje Lietuvių Svetainėje, 25-th ir W. Vernor Hy., Detroit, Mich. Pradžia 6 valandą vakare.

Supažindinimui Detroito lietuvių su ilgu ir garbingu Dr. Griniaus gyvenimu, darbais ir idealais, yra pakviesti žymųs kalbėtojai, butent Dr. Advokatas B. Baleliunas ir Profesorius J. Padolskis. Meninę dalį pildys kompozitoriaus B. Budriuno choras, smuikininkas p. Motiekaitis, poetas G. Gliaudis ir kiti. Tikime, jog programą dar papildys svečiai, kurių laukiama iš Clevelando ir Chicagos.

DLO Centro Komisija.

Svarbus Leidinys Apie Lietuvą

Jau visa medžiaga yra paruošta ir neužilgo bus pradėta spausdinti musų žymaus menininko — fotografo Vytauto Augustino, su trumpa istorine apžvalga, Lietuvos vaizdų knyga.

Autorius šiuos vaizdų originalus, kaip didžiausį tautos turtą yra išsinešęs iš Lietuvos bėgdamas nuo bolševikinio teroro ir per visą tremties laiką yra išsaugojęs, o prieš metus yra atvežęs į Jungtines Amerikos Valstybes.

Kiek teko patirti iš autoriaus, kad leidinyje bus sutalpinta virš šimto vaizdų originalai iš kurių ryškiai atsispindės visas nepriklausomos Lietuvos kulturinis, ekonominis bei ukinis gyvenimas. Tai vienas iš svarbiausių ir gražiausių leidinių. Jis bus atspausdintas anglų ir lietuvių kalbomis, kad butų gerai suprantamas ir čia gimusiems ir mokantiems skaityti tik angliškai; o taip pat, kad šis leidinys butų suprantamas ir amerikiečiams, nes vienintelė knyga iš kurios galės matyti ir susidaryti sau nuomonę, kad lietuvių tauta yra kulturinga ir pažangi ir kuriai nepriklausomybė yra butina turėti.

Šios knygos išleidimui yra sudaryta speciali komisija, kuri prižiurės jos išleidimą. Taip pat ji jau susitarė su lietuviškų knygų leidykla "Vaga", del jos išleidimo.

Šios knygos išleidimą visokeriopai reikia remti, nes joje gludi musų visų tautiniai sentimentai.

Susivienijimo narys.

Apie Mokesčius Nuo Pajamų Federalei Valdžiai

Rašo **Juozas P. Varkara,**
Valstybės registruotas auditorius

1. Mokestiniai Pareiškimai

Kiekvieno JAV gyventojo pajamos, jei jos siekia 600 dolerių per metus, apdedamos federalinių pajamų mokesčiu (Federal Income Tax). Darbininkams ir tarnautojams šį mokestį atskaito darbdavys išmokėdamas algą ar uždarbį. Savarankiškų verslų asmenys šį mokestį moka patys kas ketvirtį metų avansiniais išmokėjimais.

Tačiau įstatymas reikalauja, kad visi mokesčių mokėtojai, metams pasibaigus, nevėliau kovo mėn 15 dienos, išpildytų ir atsiųstų Mokesčių Rinkimo Įstaigai (Collector of Internal Revenue) specialės formos pareiškimą apie praeitų metų pajamas ir sumokėtus mokesčius. Ši prievolė yra visuotina. Ją kasmetai Amerikoje pildo daugiau kaip 50 milijonų žmonių. Klaidingai ar netiksliai užpildžius mokestinį pareiškimą galima susilaukti gana sunkių piniginių ir net kalėjimo bausmių.

"Income Tax" Permokėjimas

Permokėjimų pasitaiko labai dažnai. Ypatingai, kas atvyko į Ameriką metų viduryje ir dirbo nepilnus 12 mėnesių, tai darbdavys bus atskaitęs mokesčių daugiau nei reikia. Mat atskaitant mokesčius iš savaitinio uždarbio taikoma metinę normą, o faktinas tokio darbininko metinis uždarbis yra mažesnis.

Streikai, laikini darbo pertraukimai, šeimos padėties pasikeitimas metų bėgyje vis keičia mokesčių dydį, del kurių susidaro permokėjimai. Svarbu žiurėti, kad del to neturėti nuostolio, bereikalo permokant sunkiai uždirbtą dolerį. Valstybė reikalauja mokėti nei daugiau, nei mažiau, bet tiek kiek reikia. Piliečio pareiga suteikti valstybei tikslius duomenis apie turėtas pajamas.

Įstatymas numato trijų rušių mokesčių pareiškimų formas, butent: Forma 1040A, Trumpa Forma 1040 ir Ilga Forma 1040. Galima laisvai pasirinkti bet kurią formą, tačiau reikia nužiurėti kuri forma geriausia tinka mokesčių mokėtojo turėtoms pajamoms ir išlaidoms.

Forma 1040A

Kas gauna tik algą arba jo uždarbis per metus mažesnis, kaip 5,000 dol., tai pasirenka pačią nesudėtingiausią mokesčių pareiškimo formą 1040A. Šioje formoje mokesčių mokėtojas turi nurodyti tik gautą per metus uždarbio sumą ir išlaikytų mokesčių sumą, o taip pat išlaikomų asmenų pavardes ir vardus.

Gavus šią formą, Mokesčių Rinkimo Įstaiga pati apskaičiuoja mokesčius, bet šiuo atveju iš apmokamų pajamų bus atskaityta automatiškai neapmokamų išlaidų apie 10%.

Trumpa Forma 1040

Mokesčio pareiškimo Trumpa Forma 1040 užpildoma tais atvėjais, kai mokesčių mokėtojas, be algos, dar turi ir kitų pajamų, k. t. pajamos iš nuosavybės, akcijos, dividendai, įmonių pelnas ir panašiai.

Ilga Forma 1040

Išpildant Ilgą Formą 1040, mokesčių mokėtojas turi galimumų iš pajamų atskaityti visas neapmokamas išlaidas ir tuo budu sutaupyti pinigų.

Mat federalis pajamų mokesčių įstatymas leidžia iš piliečio pajamų atskaityti visą eilę išlaidų, kurios nuo mokesčių atleidžiamos, k. t. aukos bažnyčioms, labdarybės įstaigoms ir p. Taip pat gali buti atskaitomi sumokėti procentai už paskolas, valstybės mokesčiai, gaisro ir vagysčių nuostoliai. Įstatymas leidžia tam tikromis sąlygomis atskaityti dalį gydymosi išlaidų ir tt.

Jei šios visos atskaitytinos išlaidos siekia daugiau, kaip 10% pajamų, tai tais atvejais patartina vartoti pareiškimo Ilgą Formą 1040.

Tie kurių uždarbis arba įmonių pelnas ir tt. viršina 5,000 dol., turi butinai vartoti Ilgą Formą 1040.

Mokestinius pareiškimus gali pildyti vyras ir žmona atskirai arba kartu. Kai vyras ir žmona yra abu dirbantieji ir pildo bendrą mokestinį pareiškimą, tai tam tikrais atvejais jiems teks mokėti mažiau mokesčių, nei kad butų pildę atskirus pareiškimus. Kai vyras ir žmona pildo atskirus pareiškimus, tai jie abu turi vartoti tos pačios rušies pareiškimo formas.

(Bus daugiau)

Lietuvos Praeitis – Musų Moralinis Ginklas

Lietuvos praeitis, turtinga lietuvių tautos žygiais ir kovomis del laisvės, pasiektais laimėjimais ir sunkių bandymų metais, yra svarbus moralinis ginklas dabartinėje kovoje už Lietuvos išlaisvinimą.

Laisvės Mobilizacijos Vajaus proga paskleiskime Lietuvos laisvės idėją, kiek galima plačiau supažindindami amerikiečių visuomenę su didinga lietuvių tautos istorija.

Amerikos Lietuvių Taryba savo žinioje turi didesnį kiekį dviejų Lietuvos istorijos knygų anglų kalba Tai—

History of The Lithuanian Nation by Constantine R. Jurgėla, 544 pslp., kaina $5.00, ir

The Story of Lithuania by Rev. Thomas C. Chase, 392 pslp., kaina $3.50.

Abi knygos gerame popieryje, gražiai įrištos, kietais viršeliais.

Kreipkitės: **Lithuanian American Council, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois.**

Amerikos Lietuvių Veikla

SLA Centro Raštinėje Darbymetė

Nuo pradžios sausio mėnesio Susivienijimo Centre prasidėjo tikra rugepiutė. Mat nuo to laiko sekretorius dr. M. J. Vinikas ir tarnautojos pradėjo dirbti prie raportų, kurie turi buti valstijoms išsiuntinėti pabaigoje vasario mėnesio. Bet nežiurint to didelio darbo, tuo patim laiku atliekami ir visi kiti skubųs darbai, kaip tai pomirtinių ir pašalpų išmokėjimai, skubiais reikalais susirašinėjimai ir tt.

Jeigu neskubiais reikalais kuopų sekretoriai negautų greito atsakymo iš Centro vienu ar kitu klausimu, tai turėkite kantybę ir nesiskubinkite Centrui rašyti. Raportus užbaigus visiems bus atsakyta ir visų reikalavimai patenkinti.

New York, N. Y.

LANKĖSI STASYS MOCKUS

Šeštadienį, vasario 17 dieną Tėvynės redakcijoje ir centre lankėsi Stasys Mockus, Susivienijimo Kontrolės Komisijos narys, 43 kuopos finansų sekretorius ir visuomenės veikėjas iš Boston, Mass. Brolis Mockus ir jo sunus Edmandas autobomiliu iki New Yorkui atvežė p. Antaniną Mockienę, kuri vasario 16 dieną iš New Yorko išvyko į Floridą žieminėms atostogoms praleisti, tai ta proga aplankė savo organizacijos organo Tėvynės redakciją ir centrą.

Su broliu Mockum nuoširdžiai pasikalbėta Susivienijimo ir kitais šių dienų svarbiais reikalais. Taipgi jis papasakojo apie Bostono veikėjus, per daug metų dirbusius ir dabar dirbančius Susivienijimui ir savo tautai naudingus darbus. Vasario 17 dienos popietį brolis Mockus su sunum išvyko į namus, kad galėtų dalyvauti suruoštame Lietuvos nepriklausomybės atgavimo 33 metų sukakties minėjime vasario 18 dieną.

Vasario 17 dienos ryte redakcijoje ir centre lankėsi Jurgis Budris iš Elizabeth, N. J., Susivienijimo 3 kuopos veikėjas ir finansų sekretorius. Jis atvyko centran pasitarti su jo pareigomis susijusiais kuopos reikalais.

Lietuvos Nepriklausomybės Minėjimas Pavyko Aukų Surinkta Virš $1,400

Praeitą sekmadienį, vasario 18 dieną Webster Hall New Yorke įvyko New Yorko Lietuvių Tarybos suruoštas Lietuvos nepriklausomybės 33 metų sukakties minėjimas, kuris visais atžvilgiais pavyko — publikos buvo prisirinkusi pilna didžiulė salė, kalbėtojai pasakė momentui pritaikintas kalbas, meninė programos dalis atlinta gerai, ką liudijo gausus susirinkusių delnų plojimas ir kelis kartus iššaukimas dainininkų daugiau dainuoti.

Susirgus tarybos pirmininkui p. Montvilai, programą pradėjo vice pirmininkas Petras Mikalauskas. Pirmiausia jis pakvietė kun. Gurinską pasakyti invokaciją. Po to Angelų Karalienės parapijos choras, vedamas muz. Dulkės, sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Po himnų giedojimo pirmininkaujantis pasakė atitinkamą prakalbėlę ir pakvietė vakarui vesti Laučką. Pastarasis užėmęs vietą paaiškino parengimo tikslą ir pakvietė adv. Jurgėlą perskaityti prisiųstus sveikinimus, kurių buvo daug nuo senatorių, kongresmonų ir kitų žymių žmonių. Visi linkėjo Lietuvai atgauti nepriklausomybę ir tapti laisva valstybe.

Po to pakviestas kalbėti Victor Anfuso, kongresmonas iš Brooklyno. Jis pasakė ilgoką ir lietuviams prielankią kalbą. Toliau kalbėjo ALT pirmininkas ir "Draugo" vyriausias red. Šimutis iš Chicagos, "Vienybės red. J. Tysliava, min. V. Sidzikauskas ir J. Pakalba. Visų kalbos buvo patriotingos ir atitiko momentui.

Trumpai kalbėjo Estijos ministerio pavaduotojas. Jis ministerio vardu pasveikino susirinkusius ir palinkėjo lietuviams atgauti Lietuvai nepriklausomybę.

Pertraukoje buvo renkamos aukos Lietuvos vadavimo darbams. Surinkta virš 1,400 dolerių.

Meninė Programos Dalis

Meninę programos dalį atliko žymųs ir visiems lietuviams gerai žinomi dainininkai tenoras Stasys Baranauskas ir sopranas Izabelė Motiekaitienė. Jie dainavo solo, o pabaigoje vykusiai sudainavo duetą iš "Madame Butterfly".

Programai užsibaigus, prasidėjo šokiai ir tęsėsi iki vidurnakčio.

Gausiai atsilankiusi publika, kiek teko nugirsti, buvo patenkinta menine programa ir šokiais, nes jiems grojo geras J. Thomo orkestras.

Dalyvis.

Brooklyn, N. Y.

Ruošiamas Literaturos Vakaras

Kovo 11 dieną, sekmadienį, ruošiamas lietuvių rašytojų literaturos vakaras. Tos rušies vakaras yra iš viso pirmas New Yorke ir Brooklyne lietuvių kulturiniame gyvenime. Vakarui sutelkti visi žymesnieji Brooklyne ibei apylinkėje gyveną lietuviai rašytojai. Jau yra sutikę su savo kuryba pasirodyti šie rašytojai: Juozas Tysliava, Petras Tarulis, Nelė Mazalaitė-Kruminienė, Stepas Zobarskas, Antanas Rimydis, Leonardas Žitkus ir dar keli kiti.

Literaturiškai nusiteikusi visuomenė, o ypač jaunuomenė, žinoma, su nekantrumu lauks šių musų žymesniųjų rašytojų pasirodymo. Vakaras ruošiamas Amerikos lietuvių Piliečių Klubo salėje, 280 Union Avenue, Brooklyn, N. Y. Pradžia 5 valandą vakare.

Reigėjai.

Vaidins Komediją "Amerika Pirtyje"

Sekmadienį, vasario mėn. 25 dieną vietinė vaidintojų grupė vaidins trijų veiksmų komediją "Amerika Pirtyje". Vaidinimas įvyks Ukrainian National Home bustinėje, 216-218 Grand Street, Brooklyne. Pradžia 5 valandą po pietų. Vaidinime dalyvaus žymųs aktoriai: A. Mikulskytė, L. Košubaitė, R. Kežys, H. Duda, A. Ratkelis, A. Zelenkevičius, V. Žebertavičius ir V. Kidolis. Režisieriauja aktorius V. Žukauskas.

Rengėjai kviečia visus vietinius ir apylinkėse gyvenančius lietuvius ir lietuvaitės atsilankyti ir pamatyti klasikinę lietuvišką komediją "Amerika Pirtyje".

Koresp.

Algis J. Jurgėla,

Chicagos Universiteto Stipendininkas

Elenos Čepinskaitės Jurgelienės ir LAIC direktoriaus, adv. Kosto Jurgėlos, sunus, Algimantas yra gimęs 1933 metais gegužės 29 d. Brooklyn, N. Y. Šių metų sausio 30 dieną jis baigė pirmuoju (iš 286 moksleivių) Jamaica High School, Jamaica, N. Y.

Jo aštuonių semestrų mokslo vidurkis buvo įvertintas 94.8%, ir tuo budu jis buvo parinktas pasakyti pagrindinę (Valedictorian) kalbą mokslo baigimo iškilmėse. Lankydamas Jamaica H. S., Algis buvo garbės draugijos "Arista" iždininku, grojo mokyklos orkestre ir dudų orkestre (bassoon solistas), tvarkdarių organizacijos "policijos komisionieriaus padėjėju", ir priklausė eilei organizacijų (Ispanų, Lotynų kalbų draugijoms, ir tt.). Be to, jis buvo mokyklos leidinių — Militopper, Learbook, Rambler, Sciograph — redakcijinės kolegijos nariu.

Gabus jaunuolis "nusinešė" net šešias dovanas, apart "Valedictorian" titulo. Jis laimėjo "Long Island Daily Press" dienraščio medalių aukščiausio laipsnio mokiniui, Phi Beta Kappa alumnų knygą "jaunuoliui, kuris pavyzdingiausiai vaizduoja Phi Beta Kappa standartus ir idealus", Mokytojų ir Tėvų Draugijos $5 prizą, Anglų Kalbos Draugijos $5 dovaną "general excellence for 4 years" pirmunui, Amerikos Legijono Medalių ir liudijimą gabiausiam istorijos ir ekonomikos mokiniui, ir aštuonių semestrų "scholarship certificate".

Sulaukęs kelių universitetų stipendijos pasiulymą, Algis pasirinko University of Chicago. Nuo vasario 1 dienos jis jau gyvena Chicagoje.

Koresp.

Išėjo Kario Numeris Trečias

Gavome Kario numerį trečią už sausio mėnesį. Kaip pirmesniuose numeriuose, taip ir šiame, telpa daug gerų straipsnių žymių rašytojų įvairiais klausimais. Karys pradėtas leisti Lietuvoje 1919 metais ir ėjo virš 20 metų, iki Lietuva buvo nepriklausoma ir pačių jos sunų valdoma. Prasidėjus antram pasauliniam karui ir Lietuvą okupavus sovietams, Karys buvo sustojęs ir nepasirodė per dešimt metų, bet jo buvusiam redaktoriui kpt. Simus Ubronui atvykus Amerikon, jis vėl pradėtas leisti Great Neck, N. Y. Jo adresas 156 Steamboat Road.

Vyriausias Kario redaktorius ir vienas iš leidėjų yra kpt. Simas Urbonas, Susivienijimo narys ir Tėvynės bendradarbis.

Linden, N. J.

Vietinių Lietuvių Žiniai

Šių metų kovo 4 dieną, 3 valandą po pietų Lindene lietuvių svetainėje "Lithuanian Liberty Park", 340 Mitchell Avenue šaukiamas Amerikos Lietuvių Tarybos Lindeno skyriaus steigiamasis susirinkimas. Visos lietuviškosios visų srovių ir pažiurų partijos, organizacijos ir visi geros valios žmonės kviečiami kuogausiausiai atsilankyti ir įstoti skyriaus nariais.

Organizatoriai.

Newark, N. J.

Vasario 16 Dienos Minėjimas

Šių metų vasario 11 dieną N. J. L. Tarybos iniciatyva buvo surengta Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 33 metų sukakties minėjimo šventė. Šv. Trejybės bažnyčioje buvo atlaikytos iškilmingos pamaldos, o po pamaldų šv. Jurgio Draugijos salėje įvyko pats minėjimas. Minėjimo programą atidarė N. J. L. Tarybos sekretorius A. S. Trečiokas, ir tolimesnį programos vedimą perdavė N. J. L. Tarybos pirmininkui J. Stukui.

Paskaitą apie Lietuvos istorinę padėtį ir jos vystymasi skaitė svečias iš New Yorko Dr. Jasaitis, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus pirmininkas. Antras kalbėjo adv. K. F. Paulius, buvęs N. J. kongs., pasakydamas, kaip ir visuomet, jautrią patriotinę kalbą. Vėliau kalbėjo prel. I. Kelmelis.

Meninę programos dalį atliko operos solistė F. Vasiliauskienė ir vietinės parapijos Šv. Cecilijos choras, vedamas muz. M. Bernoto. Deklamavo V. Jokubaitis. Aukų laike minėjimo surinkta arti $300. Kai bus įteiktos stambės aukos, atskaita bus paskelbta spaudoje vėliau.

Minėjimą užbaigė kun. P. Totoraitis malda už žuvusius ir kovojančius už Lietuvos laisvę. Minėjime dalyvavo apie 500 žmonių.

Walter J. Dilis.

Mar Lin, Pa.

SLA Narys Pašto Vedėjas

Del tam tikrų priežasčių paliuosavus iš pareigų vietinio pašto vedėją, laikinu vedėju piskirtas Susivienijimo 321 kuopos pirmininkas J. Nevarauskas. Jis eis tas pareigas iki kovo mėnesio, nts tada bus egzaminai pašto vedėjo pareigoms. Yra paduota daug aplikacijų gauti tą vietą, nes atlyginimas yra geras, bet J. Nevarauskas, kuris dabar eina tas pareigas, turi pirmenybę.

Reporteris.

Manchester, Conn.

Panelė Zorskiutė Dirba March of Dime Vajuje

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 207 kuopos finansų sekretorė panelė M. Zorskiutė, kuri užimta SLA kuopos ir kitais darbais lietuvių tarpe suranda laiko ir daug dirba einančiame vajuje March of Dime sukėlimui atitinkamos pinigų sumos musų mieste. Ji atliekamu laiku po darbo valandų suadresavo ir išsiuntinėjo apie 1,300 laiškų, dažnai dirbdama iki 3 valandos nakties. Taipgi jai tame darbe daug pagelbėjo jos motina p. E. Zorskienė, sesuo Z. Smith ir kitos, iki visas darbas buvo tinkamai atliktas.

Taipgi ji daug dirbo suruošimui March of Dime pokylio, kuris buvo suruoštas sukėlimui pinigų ir jame pardavinėmi pyragai ir kitas maistas, iš kurio uždirbta $200.00, o p-lei Zorskiutei apėjus apie stalus, surinkta $36.00. Viso musų mieste iki šiol surinkta $1,200.

Taigi man malonu pažymėti, kad musų veiklioji lietuvaitė dirba ne tik tarpe lietuvių, bet ir tarp kitataučių, ir jie jos darbą įverina.

Draugas.

Akron, Ohio

Minėjo Lietuvos Nepriklausomybės 33 Metų Sukaktį

Lietuvos nepriklausomybės atgavimo 33 metų sukakties proga, Ohio valstijos gubernatorius Frank J. Lausche išleido proklamaciją 1951 metų Vasario 16 dienai.

Akrono lietuviai tą svarbią musų tautai dieną minėjo vasario 4 dieną susirinkę į Šv. Petro bažnyčios salę ant Birutos gatvės. Ta bažnyčia, nors dabar naudojama maišytų tautų, buvo lietuvių lėšomis ir rupesčiu pastatyta.

Čia mes turime kun. B. Bartį, labai malonų ir darštų, kuris kartu su komitetu sudarė galimybes šiam 16 Vasario apvaikščiojimui.

Kalbėjo čiurlionietis Stempužis ir kiti, bet kalbos buvo neilgos ir atitinkamos momentui.

Dainavo čiurlioniečių vyrų choras, vedamas A. Mikulskio, kuris pašventė laiką ir padainavo labai gražių lietuviškų dainų, kurios akroniečiams paliko neišdildomus įspudžius.

Čia lietuviai gyvena po įvairias miesto dalis, turi lietuviškų organizacijų, yra lietuviškas klubas, tad dėsime pastangas kad kiekvieną lietuvį Akrone į šį klubą įtraukti, kad tuomi padarius tikrą lietuvišką galybę ir vienybę.

V. M.

So. Boston, Mass.

RADIO ŽINIOS

Lietuvių Radio Korp. programai vadovaujant Steponui ir Valentinai Minkams, švęs savo septyniolikos metų sukaktuves sekmadienį, balandžio pirmą dieną.

Ta proga tą dieną yra rengiamas puikus metinis koncertas Gavin Mokyklos Auditorijoje 3 valandą po pietų, o po koncertui 5 valandą po pietų bus linksmas Šurum-Burum So. Bostone Lietuvių Piliečių Klubo viršutinėje svetainėje, kuriame galėsite sutikti ir susipažinti su koncerto dalyviais.

Prašome kitų organizacijų tą dieną nerengti parenkimų, kad norintieji galėtų paremti šiuos sekmadieninius programus ateinant į šį parengimą.

Lietuvių Radio Korp. programai yra pirmutiniai ir seniausi lietuviški programai Naujoje Anglijoje. Tamstų dalyvavimas koncerte ir linksmam Šurum-Burum parems šiuos programus finansiškai, kad jie galėtų ir toliau lankyti Tamstų namus oro bangomis.

Tad prašome visų paskirti pirmą sekmadienį po Velykų, balandžio pirmą, kaipo lietuviško radio programo parėmimo dieną, taipgi kviečiame dalyvauti šiame koncerte ir Šurum-Burum.

Koncertas bus Gavin Mokyklos salėje, kampas Dorchester, F ir 7-tos gatvių, 3 valandą po pietų, o Šurum-Burum po koncertui bus So. Bostono Lietuvių Piliečių Klubo viršunėje salėje, 5 valandą po pietų.

Rep.

Atstovų rumų komitetas ne oficialiai pritarė biliui imti karinėn tarnybon jaunuolius 18½ metų amžiaus.

Radio Žinios

So. Boston, Mass.

Lietuvių Radio Korp. Programas ateinančioj nedėlioj per stotį WBMS, 1090 kil. (½ colio nuo didžiosios WBZ stoties and radio rodyklės), 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekantis:

1—Muzika
2—Dainos
3—Fleitistė Mary Plevokiutė iš So. Bostono
4—Smuikininkė Alice Plevokiutė iš So. Bostono
5—Magdutės Pasaka.

Po programui prašome parašyti laiškelį ar atvirutę į stotį WBMS, Lithuanian Program, 35 Court Street, Boston, Mass., pranešdami jei norėtumet kad mes Tamstoms kokią dainą ar muziką pagrotumem, o biznio reikalais, malonėkite rašyti į biznio ofisą, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass.

Steponas Minkus.

Negaišuok DARBLAIKIO su PEČIŲGĖLA

• Raumeninę pečiugėlą **greitai** palengvinkit su Johnson'o PEČIŲ PLESTERIU — beveik tas pats, ką dėvėtum šildančią paduškaitę. Jis veikia trejopai: (1) Atgabena šildantį, gydantį kraują į skaudamą vietą. (2) Gelbsti nuvargusiems raumenims — sumažina skausmo smugius. (3) Flanelinė paduškaitė palaiko šilumą per valandų valandas.
• Pirkit Johnson'o PEČIŲ PLESTERĮ, pagamintą Johnson & Johnson — patikimiausias vardas chirurgiškų apraišalų gamyboj. Gaunamas visose vaistinėse.

HOLLAND HERRING!

...paruoštos ir apsudintos ant jurių!

Pasaulio mėgiamo skonio. Maistingos, pasotinančios, turtingos vitaminais ir mineralais. Nusipirkite jų šiandien Gavėnios specialiams valgiams. Dabokite, kad butų šis antspaudas.

NEMOKAMAI: Tiesiai iš Olandijos, nauja silkėms valgyti paruošimo knyga. Kaip jas užlaikyti; paruošti; skaniai prirengti valgymui. Rašykite: **Holland Herring Fisheries Assn., Room 400, 250 Park Ave., New York 17, N. Y.**

Lietuvių Radio Draugijos PROGRAMOS
J. P. Ginkus, Direktorius
Šeštadieniais 2 valandą po pietų
WWRL 1600 kc.
495 GRAND STREET
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9293

SHALINS (Shalinskas) FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Laidotuvių Direktoriai:
F. W. SHALINS IR J. B. SHALINS
Tel. VIrginia 7-4499

SLA Pagalbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Čekiai Išrašyti ir Pasiųsti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Prezidento ir Iždininko Pasirašymui Vasario 17 Dieną, 1951 Metų

Išmokėtos pomirtinės

DR. PRANAS LAIT, 14 kp., Cleveland, Ohio, gimęs balandžio 15 d., 1875 m., Suvalkų rėd. Prie SLA prisirašė kovo 1 d., 1945 m., mirė sausio 31 d., 1951 m. Velionio moteriai, Mary Lait, pomirtinės išmokėta $88.00

PRANAS ZUKAS, 57 kp., Worcester, Mass., gimęs liepos 14 d., 1887 m., Alytaus apskr. Prie SLA prisirašė gruod. 31 d., 1037 m., mirė sausio 7 d., 1951 m. Velionio moteriai, Catherine Zukas, pomirtinės išmokėta $300.00

ADOLFAS MOCKUNAS, 75 kp., Los Angeles, Cal., gimęs sausio 21 d., 1874 m., Kauno rėd. Prie SLA prisirašė gruodžio 31 d., 1930 m., mirė sausio 11 d., 1951 m. Velionio dukterei, Amelia Smith, pomirtinės išmokėta $108.00

ONA BLOZEVIČIENĖ, 207 kp., Manchester, Conn., gimus rugs. 26 d., 1887 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 31 d., 1933 m., mirė vasario 2 d., 1951 m. Velionio dukterei, Nellie Shukis, pomirtinės išmokėta $300.00

Viso $796.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso $22,616.00

Išmokėtos ligoje pašalpos

W. USCILE, 23 kp., Shenandoah, Pa. Sirgo 8 sav. ir 4 d.	$39.00
H. VENSKUS, 36 kp., Chicago, Ill. Sirgo 24 s.	72.00
A. LATVIS, 56 kp., Penn, Pa. Sirgo 10 s.	60.00
P. IVANAUSKIENĖ, 57 kp., Worcester, Mass. Sirgo 7 s. ir 2 d.	44.00
S. KISELIENĖ, 77 kp., Rockford, Ill. Sirgo 16 s.	126.00
J. KVADARAVIČIUS, 102 kp., Haverhill, Mass. Sirgo 9 s. ir 1 d.	72.75
M. VALATKEVIČIUS, 116 kp., Maltby, Pa. Sirgo 4 s.	24.00
S. ANDRIUŠKEVIČIENĖ, 158 kp., Springfield, Ill. Sirgo 2 s. ir 3 d.	15.00
J. GALINSKAS, 203 kp., Pittston, Pa. Sirgo 1 s.	12.00
A. ŠVIRUŠIS, 226 kp., Chicago, Ill. Sirgo 3 s.	36.00
M. ŠHIMKUS, 260 kp., Chicago, Ill. Sirgo 6 s.	72.00
F. KVADARAS, 260 kp., Chicago, Ill. Sirgo 3 s. ir 4 d.	33.00
B. PETRILA, 272 kp., Amsterdam, N. Y. Sirgo 2 s. ir 4 d.	12.00
J. SANDARAS, 284 kp., Gary, Ind. Sirgo 22 s. ir 4 d.	156.00
J. VAITKUS, 352 kp., Detroit, Mich. Sirgo 1 s. ir 1 d.	14.00

Viso $787.75
Nuo pradžios šių metų bendrai viso $7,404.75

Nauji nariai

R. VIRKAU, 63 kp., Chicago, Ill., V1—500
W. COLLINS, 216 kp., Erie, Pa., V3—1,000
P. HOMICZ, 216 kp., Erie, Pa., V2—500
P. HOMICZ, 216 kp., Erie, Pa., V2—500
M. MICKEVIČIUS, 14 kp., Cleveland, Ohio, V1—500
B. LUKAS, 196 kp., Chicago, Ill., V3—500
L. DUBAUSKAS, 134 kp., Chicago, Ill., V1—250
J. R. ULAVICH, 12 kp., Nanticoke, Pa., V1—150, paš. skyr. III
C. F. GRIGAS, 12 kp., Nanticoke, Pa., V1—250
A. JONAITIS, 38 kp., Brooklyn, N. Y., V2—500
I. M. JONAITIS, 38 kp., Brooklyn, N. Y., V2—500
J. BARNIŠKIS, 38 kp., Brooklyn, N. Y., V2—500
E. LEIKA, 38 kp., Brooklyn, N. Y., V3—500
R. RIMGAILA, 38 kp., Brooklyn, N. Y., V3—500
A. BAGDŽIUNAS, 38 kp., Brooklyn, N. Y., V3—1,000

M. J. VINIKAS,
SLA sekretorius.

SOUTHERN CROSS HOTEL
PAUL USANIS, Savininkas
Jus busite patenkinti, apsistoję šiame didžiuliame, švariame ir gražiai įrengtame savo tautiečio viešbutyje. Kainos prieinamos.
642 N. W. 3rd Street Miami 36, Florida
Telefonas: 82-9500
Nemokama vieta automobiliams.

JOHN NAGHTEN & CO.
ESTABLISHED 1863, INSURANCE
1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois

AR ŽINOTE KĄ RAŠO
"KELEIVIS"

AR ŽINOTE, kodėl vieni jį giria, kiti keikia, bet visi mėgsta jį skaityti?

"KELEIVĮ" žmonės mėgsta del to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti.

Žmonių mulkintojus ir apgavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo.

Be to, jame rasi visokių patarimų, gražių eilių, įdomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio.

Kainuoja tik $3.00 metams. Adresas toks:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.